הוראת משרד הביטחון מס' 48.04	תביעות משהב"ט וצה"ל לנזקי רכוש שנגרמו ע"י גורמים אזרחיים
סיווג	בלמ"ס
אשכול	משפט והסדרים מנהליים
פרק	תביעות וביטוח
אחריות מטה	היועמ"ש למעהב"ט
תאריך עדכון אחרון	13.04.2021 א' אייר תשפ"א
ההוראה מתפרסמת מטעם המנכ"ל	הוכנה ע"י היחידה להוראות משהב"ט / אגף התכנון

תביעות משהב"ט וצה"ל לנזקי רכוש שנגרמו ע"י גורמים אזרחיים

תוכן עניינים

כללי 2
מטרה 2
אחריות 2
תחולה 2
שיטה 2
סילוק התביעה במו"מ 5
ביטול התביעה 5
דיווח ליחידות 5
ביטחון 5
נהלים פנימיים 5
נספח א' - טופס דיווח על אירוע נזק לרכוש משרד הבטחון/צה"ל 6

הוראת משרד הביטחון מס' 48.04	תביעות משהב"ט וצה"ל לנזקי רכוש שנגרמו ע"י גורמים אזרחיים
סיווג	בלמ"ס
אשכול	משפט והסדרים מנהליים
פרק	תביעות וביטוח
אחריות מטה	היועמ"ש למעהב"ט
תאריך עדכון אחרון	13.04.2021 א' אייר תשפ"א
ההוראה מתפרסמת מטעם המנכ"ל	הוכנה ע"י היחידה להוראות משהב"ט / אגף התכנון

כללי

1. הוראה זו דנה בתביעות של משהב"ט וצה"ל (להלן: מעהב"ט), בגין נזקים שנגרמו ע"י גורמים אזרחיים לרכוש מעהב"ט.

מטרה

2. מטרת ההוראה להבטיח, שבכל מקרה של גרימת נזק לרכוש מעהב"ט ע"י גורמים אזרחיים, ידווח על-כך לחטיבת תביעות וביטוח באגף היועמ"ש למעהב"ט, אשר תטפל עם הגורמים הנוגעים בדבר, על-מנת לקבל את הפיצויים המגיעים למעהב"ט בגין הנזקים.

אחריות

3. אגף היועמ"ש למעהב"ט, אכ"ס, את"ק וכל שאר אגפי המשרד, נושאים באחריות לביצוע ההוראה.

אגף היועמ"ש למעהב"ט נושא באחריות מטה לעדכון הוראה זו.

תחולה

4. ההוראה חלה על אגפי/יחידות משהב"ט והיחידות בצה"ל. יחידות הסמך תטפלנה בעצמן בתביעותיהן, להוציא מקרים שמסיבות ביטחון ייקבע ע"י אגף מלמ"ב, שיטופלו גם הן ע"י חטיבת תביעות וביטוח.

5. צה"ל יפעל בהתאם לפקודת מטכ"ל 33.0144. שינויים/תיקונים/ביטולים לפקודה זו יבוצעו בתיאום עם סגן בכיר ליועמ"ש למעהב"ט לתביעות וביטוח, ועם ראש ענף נזיקין וחקירות בחטיבת תביעות וביטוח.

6. ההוראה לא חלה על תאגידים משפטיים הקשורים למעהב"ט (לדוגמא: התעשיות הביטחוניות).

שיטה

דיווח

7. באחריות עובד/ת משרד הביטחון ו/או חייל מפקד/ת/חייל/ת בצה"ל (להלן- "עובד המשרד" או "חייל צה"ל" לפי הקשר הדברים), אשר ביחידתו או בנושא/תחום המטופל עלידו, נגרם נזק על-ידי גורם אזרחי, לדווח על-כך לחטיבת תביעות וביטוח שבאגף היועמ"ש למערכת-הביטחון, על מנת שזו תבחן האפשרות להיפרע כספית מהגורם המזיק ומהממונה הישיר שלו.

8. הדיווח יועבר על גבי הטופס המפורט בנספח א' להוראה זו, ויכלול את כל הפרטים הנדרשים בנספח.

9. במקרה של נזק לציוד/רכוש כמפורט בהמ"ב 49.06 - "רכוש משרד הביטחון אצל ספקים" או במקרה של השאלת טובין לגופים אזרחיים ולגופי מערכת-הביטחון במפורט בהמ"ב 42.01, אשר לא ניתן להיפרע ממנו באמצעות תנאי ההשאלה המפורטים בכתב ההתחייבות, יועבר דיווח לממונה משפטי לתביעות רכוש, על-מנת שיבחן את האפשרות להגיש תביעה נזיקית.

10. הדיווח יטופל כלהלן:

א. <u>נזקים לרכוש עד הסכום הנקוב בהמ"ב 49.04 שורה 75ב</u>

עובד המשרד ו/או חייל צה"ל, יהיו פטורים מלדווח לחטיבת תביעות וביטוח על נזק בסכום שאינו עולה על הסכום הנקוב בהמ"ב 49.04 שורה 75ב.

ב. <u>נזקים מעל לסכום הנקוב בהמ"ב 49.04 שורה 75.ב</u>

הוראת משרד הביטחון מס' 48.04	תביעות משהב"ט וצה"ל לנזקי רכוש שנגרמו ע"י גורמים אזרחיים
סיווג	בלמ"ס
אשכול	משפט והסדרים מנהליים
פרק	תביעות וביטוח
אחריות מטה	היועמ"ש למעהב"ט
תאריך עדכון אחרון	13.04.2021 א' אייר תשפ"א
ההוראה מתפרסמת מטעם המנכ"ל	הוכנה ע"י היחידה להוראות משהב"ט / אגף התכנון

ידווחו ויטופלו ע"י חטיבת תביעות וביטוח.

ג. הדיווח יועבר באופן מידי במייל/בפקס או בדואר פנימי.

ד. חט' תביעות וביטוח באגף היועמ"ש למעהב"ט, תפרסם אחת לשנה, את חובת הדיווח כאמור בהודעות התקופתיות ליחידות במשרד הביטחון וצה"ל. הדיווח לצה"ל יבוצע באמצעות מערכת מנהלן על ידי היועץ הכספי לרמטכ"ל.

11. הדיווח יכלול את הנתונים המפורטים בנספח א' להוראה זו ובכלל זה:

א. תאריך המקרה (ככל האפשר גם השעה המדויקת).

ב. מקום המקרה (פירוט מלא של המקום בו אירע המקרה).

ג. שם וכתובת הצד האזרחי המעורב בדבר (כולל: מס' תעודת זהות, כתובת, תיאור תפקיד ומעשהו בעת קרות הנזק); אם זו חברה - יש לרשום גם את מס' הספק, שם החברה, כתובתה ומעמדו של האזרח בחברה (כל זאת במידת האפשר).

ד. סוג הביטוח שיש לצד הפוגע, חברת הביטוח בה הוא מבוטח ומספר פוליסת הביטוח.

ה. המספר הרשום או המספר הסידורי של הכלי הפוגע (אם יש כזה).

ו. תיאור מקרה הפגיעה ברכוש (פירוט עובדתי מלא של עובדות המקרה. ואם לרכוש הנפגע יש מספר סידורי יש לפרט מספר זה).

ז. הפעולות שננקטו בקשר למקרה.

ח. הערכת נזק משוערת.

ט. הודעת הצד האזרחי בדבר נכונותו לשלם הנזק כולו או חלקו, או כל הודעה אחרת.

י. שמות האנשים (אזרחים/חיילים) היכולים להעיד על נסיבות המקרה (תוך ציון שם פרטי ושם משפחה, כתובת קבועה, כתובת זמנית, מקום עבודה, מס' תעודת זהות והאפשרות להתקשר אתם מידית).

יא. הנציג של הגוף המדווח אשר ישמש כמקשר עם חטיבת תביעות וביטוח בנושא הנדון וכיצד ניתן להתקשר עמו.

12. בדיווח לחט' תביעות וביטוח יש לכלול גם את כל הידוע לגוף המדווח בקשר לפיצוי ששולם, או שעומד להיות משולם, בקשר עם הנזק.

13. יש להימנע מלנקוט כל פעולה העלולה להגדיל את הנזקים.

<u>פעילות חט' תביעות וביטוח</u>

14. עם קבלת הדיווח כאמור בסעיפים 11-12 לעיל, תבדוק חטיבת תביעות וביטוח את הנתונים ותחליט אם קיימת עילה לתביעה.

15. חטיבת תביעות וביטוח רשאית לדרוש מינוי קצין בודק בצה"ל וועדת בירור במשהב"ט בקשר לנזקים שנגרמו לרכוש מעהב"ט, כדי לקבוע את כל העובדות הקשורות בגרימת הנזק, לרבות:

א. מקום ותאריך מדוייק של הנזק.

הוראת משרד הביטחון מס' 48.04	תביעות משהב"ט וצה"ל לנזקי רכוש שנגרמו ע"י גורמים אזרחיים
סיווג	בלמ"ס
אשכול	משפט והסדרים מנהליים
פרק	תביעות וביטוח
אחריות מטה	היועמ"ש למעהב"ט
תאריך עדכון אחרון	13.04.2021 א' אייר תשפ"א
ההוראה מתפרסמת מטעם המנכ"ל	הוכנה ע"י היחידה להוראות משהב"ט / אגף התכנון

ב. היקף הנזק (לדוגמא: גודל השטח או המבנה הניזוק, צורת השימוש ברכוש שניזוק וכיו"ב).

ג. פעילות היחידה לה שייך הרכוש הניזוק.

ד. הפעילות שנעשתה בהתגלות הנזק (דיווח, אמצעים שננקטו כדי להקטין את הנזק וכיו"ב).

ה. מידת מילוי הוראות (המ"ב, הוראות קבע) הקשורות בשמירה, בניצול ובשימוש ברכוש הניזוק.

16. מינוי קצין בודק בצה"ל וועדת בירור במשהב"ט יעשה לפי הנהלים הקיימים:

א. בצה"ל - הפ"ע 2.0715 ופ"מ 33.0304

ב. במשרד הביטחון - המ"ב 66.06.

17. מונה קצין בודק בצה"ל או ועדת בירור במשהב"ט כאמור בסעיף 16 לעיל, תפנה חטיבת תביעות וביטוח לקבלת חומר החקירה/הבדיקה לאחר הגשתו לרשות הממנה. במקרים של נזק לרכוש צה"ל, אם תחליט החטיבה להגיש תביעה, תעביר את התיק לבדיקה של יח' הביטחון במשהב"ט, טרם העברתו לגורם אזרחי.

18. חט' תביעות וביטוח רשאית לדרוש מהגורם המדווח, או מכל גורם אחר של מעהב"ט, למסור לה פרטים או מסמכים הדרושים לטפול בתביעה. כל גורם של מעהב"ט שאליו הופנתה הפניה כאמור, חייב להמציא לחטיבת תביעות וביטוח את שהתבקש.

19. כל אדם המשתייך למעהב"ט, המוזמן ע"י חט' תביעות וביטוח או ע"י פרקליטות המדינה או מי מטעמה, בקשר לבירור הנוגע לנזק שנגרם לרכוש מעהב"ט, חייב להתייצב בהתאם לזימון.

20. חטיבת תביעות וביטוח תתייעץ, במקרה הצורך, עם שמאים או מומחים אחרים לשם קביעת ערך הנזק.

<u>דרישות לפיצויים</u>

21. החליטה חט' תביעות וביטוח שיש עילה לתביעה, היא תפנה לגוף האזרחי שגרם את הנזק, כדי לקבל פיצויים כספיים.

22. עם קבלת הכספים, ר' תחום חשבונות ביטוח ותביעות באכ"ס ירשום את התקבולים ויזין לסעיפים התקציביים של חט' ביטוח ותביעות, כפי שייקעו ע"י ר' תחום כלכלה להתקשרויות באמון, שיעביר את הכספים על-פי הנחיית את"ק.

23. סרב הגוף האזרחי לשלם את הפיצויים, או לא הגיע להסכמה במו"מ עם חטיבת תביעות וביטוח, והחטיבה החליטה כי יש מקום להגיש תביעה משפטית, תעביר החטיבה את הנושא לפרקליטות או למשרד המשפטים - היחידה לאכיפה אזרחית, לשם הגשת תביעה לבית המשפט.

24. במקרים בהם סבורה החטיבה כי אין סיכוי להצליח בתביעה בבית-המשפט, או אם סכום התביעה אינו עולה על הסכום המינימלי שיוסכם עליו מפעם לפעם בין חט' תביעות וביטוח לבין פרקליטות המדינה, החטיבה רשאית לסגור את התיק.

25. בכל מקרה בו הגיעה חט' תביעות וביטוח למסקנה שיש עילה לתביעה, אך לדעת סגן בכיר ליועמ"ש למעהב"ט לתביעות וביטוח יש לנהוג במקרה, מטעמי סעד, לפנים משורת הדין, תעביר את הנושא להחלטת הוועדה לתשלומים לפנים משורת הדין בהמ"ב 48.09. אישור הוועדה ישמש כאישור לסגירת התיק

הוראת משרד הביטחון מס' 48.04	תביעות משהב"ט וצה"ל לנזקי רכוש שנגרמו ע"י גורמים אזרחיים
סיווג	בלמ"ס
אשכול	משפט והסדרים מנהליים
פרק	תביעות וביטוח
אחריות מטה	היועמ"ש למעהב"ט
תאריך עדכון אחרון	13.04.2021 א' אייר תשפ"א
ההוראה מתפרסמת מטעם המנכ"ל	הוכנה ע"י היחידה להוראות משהב"ט / אגף התכנון

<u>סילוק התביעה במו"מ</u>

26. סגן בכיר ליועמ"ש למעהב"ט לתביעות וביטוח או מי מטעמו, רשאי להסכים על סילוק התביעה בדרך של מו"מ עם גוף אזרחי על גובה הפיצויים, כל עוד לא הוגשה תביעה לבית המשפט. הוגשה תביעה, וסגן בכיר ליועמ"ש למעהב"ט לתביעות וביטוח בדעה שיש מקום לסלק את התביעה בדרך של הסכמה בין הצדדים מבלי שניתן פסק-דין, עליו להעביר את הנושא לדיון בוועדה הבין משרדית לפשרות כמצוין בהמ"ב 48.01.

27. כל האמור בהוראה זו, כפוף לחוק נכסי המדינה תשי"א 1951 (ראה גם הוראת משהב"ט 49.01). אולם, לגבי תביעה שהועברה לפרקליטות או לגורם אחר שהוסמך לייצג את מעהב"ט, לשם הגשת תביעה לבית-המשפט, תהיה הסמכות להתפשר, בכל סכום שהוא מעל הסכום הנקוב בהמ"ב 49.04 שורה 75.ג', בידי הוועדה הבין-משרדית לפשרות.

בסכום הנמוך מהסכום הנקוב בהמ"ב 49.04 שורה 75ג', רשאית הפרקליטות או הגורם האחר שהוסמך לייצג את חטיבת תביעות וביטוח, להתפשר בתביעה בכפוף לאישור החטיבה ואכ"ס.

<u>ביטול התביעה</u>

28. סגן בכיר ליועמ"ש למעהב"ט לתביעות וביטוח רשאי לבטל את התביעה, כל עוד לא הועבר הנושא לבית-המשפט.

<u>דיווח ליחידות</u>

29. על פי בקשת היחידה הנוגעת, תדווח חט' תביעות וביטוח על החלטתה בדבר העדר עילה לתביעה ו/או על תוצאות הטיפול בתביעה.

<u>ביטחון</u>

30. בכל מקרה שנגרם נזק למתקן ו/או לציוד המסווג מרמת "שמור" כולל ומעלה, לרבות בכל הקשור במינוי קצין בודק בצה"ל ו/או ועדת בירור במשהב"ט, וכן לגבי התייעצות עם שמאים ומומחים אחרים, תפעל חט' תביעות וביטוח, בתיאום מראש, עם אגף הביטחון במשהב"ט או מחב"ם, בהתאם לענין.

31. למידע מסווג - ראה גם המ"ב 14.03.

<u>נהלים פנימיים</u>

32. ככל שידרש חט' תביעות וביטוח באגף היועמ"ש למעהב"ט, היחידות בצה"ל, אמון, אכ"ס ואת"ק יפרסמו נהלים מפורטים לביצוע הוראה זו.

נספח א'

טופס דיווח על אירוע נזק לרכוש משרד הבטחון/צה"ל

לכבוד
חטיבת תביעות וביטוח
משרד הביטחון
(בפקס אזרחי 03-7380018, 037380199)
(במייל צבאי: ממונה משפטי לתביעות רכוש באגף היועמ"ש למעהב"ט; רע"ן נזיקין וחקירות (תק"י) באגף היועמ"ש למעהב"ט)

הערה: יש למלא את כל השדות במסמך. השדות המסומנות ב- * **הינם שדות חובה** ואין להעביר את המסמך למשרד הביטחון ללא הפרטים הנדרשים בשדה.

הנדון: **דיווח על נזק לרכוש צה"ל מפגיעת גורם אזרחי**

1. פרטי האירוע:

תאריך*:	שעה*:
תיאור האירוע*:	

2. פרטי הגוף הניזוק:

שם היחידה*:
הגורם המדווח (שם+טלפון)*:
מעורבים נוספים (עדים וכו'):
פרטי איש קשר בשטח (שם, תפקיד וטלפון)*:
האם בוצע תחקיר? כן/ לא (לצרף אם בוצע)* (בכל מקרה, חובה להוסיף תחקיר חתום ע"י רס"ן תוך 30 יום מיום הדיווח)

הוראת משרד הביטחון מס' 48.04	תביעות משהב"ט וצה"ל לנזקי רכוש שנגרמו ע"י גורמים אזרחיים
סיווג	בלמ"ס
אשכול	משפט והסדרים מנהליים
פרק	תביעות וביטוח
אחריות מטה	היועמ"ש למעהב"ט
תאריך עדכון אחרון	13.04.2021 א' אייר תשפ"א
ההוראה מתפרסמת מטעם המנכ"ל	הוכנה ע"י היחידה להוראות משהב"ט / אגף התכנון

האם דווח למצ"ח/ משטרה? כן/ לא (לציין מספר תיק במידה ויש)

3. פרטי הנזק:

הרכוש הניזוק*:
הערכת גובה הנזק*:
האם הוזמן שמאי? אם כן - מהם פרטיו?
סיווג הרכוש* (כאשר הרכוש מסווג, חובה לעדכן את אגף ביטחון במשהב"ט או מחב"ם, בהתאם לעניין).
אם לא, מיהו הגורם המעריך את גובה הנזק (שם, תפקיד, דרכי התקשרות):
האם יש עדים נוספים לאירוע? (במידה וכן יש לציין שמותיהם ופרטי התקשרות עימם)
האם יש תמונות של הנזק: כן/לא (אם כן - לצרף)
האם הנזק תוקן? כן/לא /חלקי (בין אם על ידי קבלן/ספק חיצוני ובין אם על ידי גורמי היחידה/צבא); במידה וכן*- יש לצרף את הזמנת העבודה החתומה, את כתב הכמויות המפורט ואת החשבון הסופי ששולם לקבלן/ספק או חשבוניות בגין עלות התיקון.

4. פרטי המזיק:

(אזרח פרטי) שם*:	טלפון*:
(חברה) שם*:	טלפון*:
אם הגורם הפוגע הוא רכב אזרחי חובה לציין*: 1. סוג הרכב 2. מספר הרכב 3. פרטי חברת הביטוח (כולל מספר פוליסת ביטוח):	
האם האזרח הפוגע הינה חברה העובדת עם צה"ל בחוזה התקשרות? כן/ לא/לא יודע (דוגמא: ספק המזון של הבסיס, קבלן פינוי אשפה של הבסיס וכו')	

הוראת משרד הביטחון מס' 48.04	תביעות משהב"ט וצה"ל לנזקי רכוש שנגרמו ע"י גורמים אזרחיים
סיווג	בלמ"ס
אשכול	משפט והסדרים מנהליים
פרק	תביעות וביטוח
אחריות מטה	היועמ"ש למעהב"ט
תאריך עדכון אחרון	13.04.2021 א' אייר תשפ"א
ההוראה מתפרסמת מטעם המנכ"ל	הוכנה ע"י היחידה להוראות משהב"ט / אגף התכנון

5. פרטים נוספים:

_____ _____

תאריך חתימת הגורם המדווח

העתק:
מפקד היחידה

ניתן לפנות לבירורים נוספים לממונה משפטי לתביעות רכוש באגף היועמ"ש למעהב"ט, רע"ן נזיקין וחקירות (תק"י) באגף היועמ"ש למעהב"ט טל' 03-7380211, 03-7380795, 03-7380408.